

ظرفیت‌های نمایشی شهر فیروزه‌ای

نوشین مجلسی گروه رسانه

روزی که کیومرث پوراحمد «قصه‌های مجید» هوشنگ مرادی کرمانی را با چرخش مکانی به فضایی تازه در اصفهان کشاند و متناسب با این جغرافیا لهجه شخصیت‌ها و برخی داستانک‌ها را هم دستخوش تغییر کرد، برخی گمان کردند که شاید نتواند دینش را به اثر اصلی ادا کند اما پوراحمد تا جای ممکن به قصه وفادار ماند و همچنین شیرینی‌هایی که شخصیت مجید با بازی مهدی باقریگی که آن سال هاکودک و نوجوان بود به کار افزود و مخاطبان را چه در مرز اصفهان و چه در سراسر ایران با مجموعه تلویزیونی همراه کرد. شاید شاخص‌ترین سریالی که با گفتن نام اصفهان در خاطره مخاطبان ثبت شده، همین «قصه‌های مجید» باشد اما پیش و پس از آن هم قلم‌ها و سریال‌هایی داشتیم که از ظرفیت‌های این شهر فیروزه‌ای برای قصه پردازی بهره بردند. قصه‌هایی که تنها به مخاطبان در مرز این شهر محدود نشدند و از شبکه‌های سراسری روی آنتن رفتند. برای مثال سریال‌ها و نمایش‌هایی با بازی قدرت‌ا... ایزدی با نام آقا رشید نه صرفا محبوبیتی نزد اهالی اصفهان و افرادی که با این لهجه آشنا هستند، یافتند، بلکه پیشتر فتنند.

سریال‌های دیگری هم در این شهر تصویربرداری شد که برخی در به نمایش درآوردن ظرفیت‌های بومی تاریخ و فرهنگ اصفهان موفق بودند و برخی هم تنها به عنوان یکی از شهرهای بزرگ ایران و به دور از نگاه‌های بومی سعی در روایت قصه خود در این خطه داشتند. البته بعضی هم با نگاه کلیشه‌ای و قاب‌هایی بی‌ارتباط یا یکدگر از آثار تاریخی و نماهایی از بازارهای قدیمی، خانه‌های دورساز و حوض میانه حیاط تا تقلید لهجه‌های اغراق شده از آنچه باید فقط به اندازه یک عنصر تزئینی بهره بردند و بیش از آن‌که بینندگان را جذب کنند یا این زاویه کلیشه‌ای مخاطبان را از تماشای اثر خود رانند. این روزها که سریال «طعم طعم» با ریان طنز و حضور بازیگران کمدی این خطه و همچنین چهره‌هایی از میان بازیگران پایتخت‌نشین بار دیگر قصه‌ای را در اصفهان روایت می‌کنند، باید منتظر ماند و دید در زمان پخش در کدام دسته‌بندی قرار می‌گیرد. هر چند با خلاصه‌ای که از قصه این سریال منتشر شده به نظر می‌رسد موضوع کم‌آبی را که فقط نه اصفهان، بلکه بیشتر شهرهای ایران با آن دست و پنجه نرم می‌کنند محور قرار داده است و درد کشاورزان این استان را که کسب و کارشان به‌دلیل خشکسالی با دشواری همراه شده است در قالب کمدی بیان می‌کند. با این حساب می‌توان امید داشت که روایت این قصه به قلم علی اکبر محلوچیان به دور از کلیشه‌های رایج قصه‌هایی باشد که در شهرهایی جز تهران تصویربرداری می‌شود.

بررسی ابعاد «قیام جاودان» در رادیو

رادیو معارف در برنامه «قیام جاودان» به تبیین ابعاد قیام ۱۹دی در سال ۵۶م پرداخت. حسن رضایی، مدیر گروه رویداد‌های معارفی و اطلاع‌رسانی، همزمان با فرارسیدن سالروز قیام خونین ۱۹ دی از پخش ویژه برنامه قیام جاودان در این رسانه دینی خبر داد. وی خاطر نشان کرد، شهر قم همیشه یکی از مهم‌ترین شهرها در تحولات سیاسی معاصر ایران بوده است از این‌رو در چند سال اخیر دشمنان تمرکز ویژه‌ای روی آن داشته‌اند و مفهومی به نام قم هراسی شکل گرفته است؛ لذا در برنامه «قیام جاودان» تلاش می‌شود به بررسی جایگاه قم در گذشته و حال بپردازیم. رضایی در ادامه گفت: همچنین این برنامه که با کارشناسی دکتر احمدی روی آنتن می‌رود اهمیت قیام مردم قم و خاستگاه انقلابی این شهر را باگو می‌کند. برنامه قیام جاودان به تهیه‌کنندگی ابوالفضل سلیمانی و اجرای رضا ملایی دوشنبه ۱۹ دی ماه ۱۴۰۱ ساعت ۹ و ۲۰ دقیقه از رادیو معارف پخش می‌شود.

بخش رادیو تئاتر که از سال ۱۳۸۵ به جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر اضافه شده یکی از پرمخاطب‌ترین حوزه‌های این رویداد بزرگ هنرهای نمایشی کشور است که با مدیریت و سیاستگذاری اداره کل هنرهای نمایشی معاونت صدای رسانه ملی طی تعامل و همکاری با اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود. محسن سوهانی، مدیرکل هنرهای نمایشی رادیویی و رادیونمایش درباره رادیو

درخشش نمایش‌های رادیویی در جشنواره تئاتر فجر

نقش‌ها

خاتون مقتدر

اصلی‌ترین بخش سریال، برعهده خاتون است که با بازی پوراندخت مهیمن ثبت شده است. خاتون، مادر خانواده است که زمینی به او اورت رسیده و تلاش می‌کند آن را حفظ کند تا به نسل‌های بعد منتقل شود. مهیمن پیش از این در بسیاری از سریال‌ها نقش یک مادر را بازی کرده و به همین دلیل باید گفت نقش خاتون با بازی او بارویذیر خواهد بود. خاتون به واسطه فوت همسر و تنهاپودنش در کنار فرزندان، تلاش می‌کند هم جوابگوی پسر طمعکارش باشد و هم زمین آب‌آ و جدادی‌اش را حفظ کند. پوراندخت مهیمن در همین رابطه و در توضیح جذابیت‌های این نقش به جام جم می‌گوید: «این کار را دوست داشتم و امیدوارم سریال با خوبی دیده شود. چون در اصفهان ساخته می‌شود و به‌دلیل این‌که زادگاهم اینجاست، حساسیت بیشتری نسبت به آن دارم. من در این سریال با لهجه اصفهانی صحبت می‌کنم تا روایتگر نقش خاتون باشم.» آن چیزی که مهیمن به آن اشاره می‌کند، همان حساسیت‌هایی است که عنایتی هم در مصاحبه خود مطرح می‌کرد. تلاش شده در این سریال، لهجه اصفهانی با دقت و وسواس زیادی روایت شود. به همین خاطر هم برخی بازیگرانی که از تهران به پروژه اضافه شدند، قرار است مثل همیشه بازی کنند و بازیگران بومی اصفهان، روایتگر گویش اصفهانی باشند اما در این میان بازیگرانی مثل پوراندخت مهیمن به واسطه آشنایی با اصفهان و لهجه مربوط، قرار است با گویش اصفهانی صحبت کند. البته این سریال، اولین کاری نیست که مهیمن در آن با گویش اصفهانی صحبت می‌کند. او پیش از این و در سریال «بگو که هستم» به گویش اصفهانی بازی کرده بود. مهیمن در سریال بگو که هستم، درست مثل طعم طمع، نقش زنی خودساخته را بازی می‌کرد که با وجود زندگی خوبی که در کودکی داشته، به خاطر دل نسیردن به زندگی تجملی با مراد که مردی از جامعه متوسط است ازدواج می‌کند، به تجملات پشت کرده و با مراد زندگی‌اش را شروع می‌کند ولی در زندگی و در پی اتفاقاتی که در مسیر زندگی‌اش می‌افتد مجبور می‌شود تنهایی بار خانواده‌اش را به دوش بکشد و در این راه شخصیت او بیش از پیش استوار و زحمتکش می‌شود.

کارآفرین نمونه

آقای مسجدی نقش دیگری در سریال طعم طمع است. این نقش با بازی پویا امینی شکل گرفته و درست همان فردی است که یک جایی به نقطه عطف سریال تبدیل می‌شود. فردی است که به جای بازار و دلار، به سمت صنایع دستی رفته و توانسته برندی را به نام خودش تولید کند. او یک کارآفرین نمونه شده و در بخشی از قصه، تلاش می‌کند توجه پسر خاتون را به خود جلب کند. پویا امینی به‌طور کلی بازیگر طنز نیست و مخاطب بیشتر او را در کارهای جدی دیده است. سریال‌هایی مثل کلاتر، خوش‌رکاب، در قلب من، پدر مجرد، دلدادگان، فرشتگان بی‌بال و آتش سرد از جمله سریال‌هایی است که امینی در آن بازی کرده است. بیشتر سریال‌هایی که مخاطب، امینی را به واسطه آنها می‌شناسد، کارهای جدی هستند. به نظر می‌رسد که در طعم طمع هم قرار نیست با نقش طنز از او روبه‌رو شویم. بلکه صرفا یک نقش در سریال جدی است. امینی فعالیتش را در زمان دانشجویی و در سال ۱۳۷۴ شروع کرد. در آن زمان با بازی در مجموعه تلویزیونی در قلب من به کارگردانی حمید لیخنده و در نقش سینا شناخته شد. پس از فارغ التحصیل شدن، با بازی در مجموعه‌های تلویزیونی کار خود را ادامه داد. در سال ۱۳۸۲ اولین تجربه بازیگری سینمایی با نقش آفرینی در فیلم سینمایی «وعده دیدار» در نقش صادق و سپس «شام عروسی» در نقش راسا را به دست آورد. او بیشتر به واسطه بازی در سریال‌هایی مثل خط قرمز و در قلب من به شهرت رسید و در قاب تلویزیون ماندگار شد. امینی بعد از دو تجربه نه‌چندان موفق در سال ۱۳۸۰ وقتی ۲۴ساله بود همراه چند تازه بازیگر در سریال خط قرمز بازی کرد و به اوج شهرت و محبوبیت رسید. او با وجود آن‌که بیشتر در نقش‌های مثبت بازی می‌کرد، در سریال «دلدادگان» یک نقش متفاوت را بازی کرد که در خاطر مخاطبان ماندگار شد.

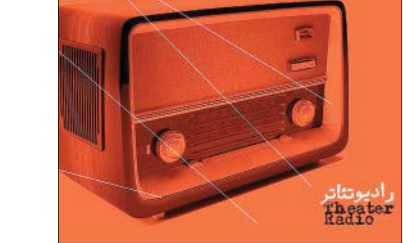
فرشتگان دوران کرونا

از جمله مجموعه‌های تلویزیونی که در اصفهان تصویربرداری شده، می‌توان به مجموعه تلویزیونی «فرشتگان بی‌بال» به کارگردانی امیرحسین عنایتی اشاره کرد که با محوریت جهاد و ایثار کادر درمان و پرستاران در دوران کرونا روی آنتن رفته‌بود. قصه این سریال روایت داستان زندگی خانواده حاج فتاح، معتمد محل است که پسرش نیما یک تعمیرگاه ماشین دارد و دخترش نیره پزشک است. لیلا دوست نیره که او هم پزشک است، نامزد نیماست. از طرف دیگر نیکان پسر یکی از دوستان قدیمی حاج فتاح که سال‌ها در آلمان زندگی کرده، برای فروش خانه پدری‌اش به ایران آمده‌است که ویروس کرونا باعث می‌شود بازگشتش به تعویق بیفتد.

برای دیدن تیزر این سریال کیوارکد روبه‌رو را اسکن کنید

تئاتر گفت: این قالب میان رشته‌ای و نسبتاً نوظهور، با قدمتی حدودا یک دهه‌ای در جهان، تلفیقی از نمایش رادیویی و نمایش صحنه‌ای است. وقتی نمایش رادیویی با عناصر صداپایگی روی صحنه برای مخاطب اجرا می‌شود نه نمایش رادیویی صرف است و نه نمایش صحنه‌ای صرف، بلکه تلفیقی از این دو است که رادیوتئاتر نامیده می‌شود. سوهانی افزود، در این دوره از بخش رادیو تئاتر جشنواره فجر که با مدیریت امین

رهبر (مدیر دفتر ادبیات نمایشی اداره کل هنرهای نمایشی رادیو) برگزار می‌شود ۸۳ اثر شرکت کرده‌اند که ۵ اثر از تهران و ۷۸ اثر از دیگر استان‌ها بوده‌اند. از این میان ۱۱ اثر پس از داوری اولیه به بخش نهایی راه یافتند که به دو نمایش منتخب از جشنواره مقاومت پیوسته و مجموعا ۱۲ اثر نهایی را تشکیل می‌دهند. اجرای این آثار از روز ۲۵ دی ماه در سالن مهر حوزه هنری آغاز و تا ۳۰ دی ماه ادامه خواهد داشت.

گفت وگوی «جام جم» با امیرحسین عنایتی، تهیه‌

طعم اص

برای یک گردشگر، همه جای ایران زیباییست و پر از رنگ اما اگر همین گردشگر در قامت یک شهروند قرار گیرد، متوجه سختی‌ها و برخی مشکلاتی می‌شود که این زیبایی‌ها بر قلعه‌اش نشسته است. مثل سختی‌هایی که کشاورزان اصفهانی می‌کشند تا در نهایت زیبایی اصفهان به رخ جهان کشیده شود. پرداختن به قصه‌هایی که در خلال آن به رنج و سختی و زیبایی منطقه و شهر اشاره شود، ذر گرانی است که این روزها در سریال‌هایی مثل «جزر و مد» هم می‌توان آن را مشاهده کرد.

سریال «طعم طمع» هم از همین دست است. این سریال که این روزها مراحل تدوین خود را می‌گذراند تلاش کرده

سپیده اشرفی گروه رسانه

دارد از بازیگرانی دعوت به کار کند که به آنها اعتماد داشته باشد تا اثر باکفیتی با وجود چالش‌های کار شهرستان ارائه کند. این چند مورد، بزرگ‌ترین چالش‌های ما در این سریال بود. به‌خصوص این فیلمنامه که مسأله خشکسالی کشاورزان اصفهانی بود و باید بومی ضبط می‌شد. به همین دلیل چالش دیگری که داشتیم این بود که مراقب باشیم در قالب طنز چیزی گفته نشود که توهین به کسی باشد یا فرهنگ اصیل اصفهان زیر سوال نرود.

عنایتی تصریح می‌کند: باید تلاش می‌کردیم با حساسیت جلو برویم و خودمان متن را سانسور کنیم تا در پخش مشکل پیش نیاید. این مسأله هم باعث شد با وسواس جلو برویم اما به خواسته سیمای مرکز استان‌ها و حمایت سیمای مرکز اصفهان، صدرصد عوامل فنی پروژه را به‌غیراز برخی بازیگران، بومی انتخاب کردیم. بازیگران بومی اصفهان هم در سریال خوش درخشیدند که امیدوارم در پخش هم مقبول واقع شود. تهیه‌کننده طعم طمع تاکید می‌کند: کل سریال با گویش اصفهانی است اما به‌دلیل تجربه تلخ برخی تولیدات که باعث تکدر، خاطر اصفهانی‌ها شده و نسبت به برخی لهجه‌ها انتقاد شده بود، طی مشاوره با مدیران تلویزیون به این نتیجه رسیدیم که بازیگران تهرانی که کاراکترهای اصلی هستند، با گویش خودشان صحبت کنند و نیازی نباشد که حتما همه با گویش اصفهانی حرف بزنند. البته دو نفر از بازیگران خانم که شخصیت اصلی سریال بودند را اصفهانی انتخاب کردیم.

مثل خانم پوراندخت

چالش ضبط کار در شهرستان

وی ادامه می‌دهد: همه لوکیشن‌ها در اصفهان است. بزرگ‌ترین چالشی که همه ما تهیه‌کنندگان نسبت به کارهای شهرستان داریم، مسأله بازیگران مطرح و معروف است. وقتی از بازیگران برای کاری در تهران دعوت به کار می‌کنیم، با آسایش خاطر می‌پذیرند تا در زمان فیلمبرداری بتوانند به بقیه کارهای خود بپردازند اما وقتی بازیگری را برای کاری به شهرستان دعوت می‌کنیم ـ به خصوص در حوزه سریال، که چند ماه طرف را درگیر می‌کند ـ معمولا زمانی می‌پذیرند که کارگردان را بشناسند و شرایط به گونه‌ای باشد که آن را بپذیرد. معمولا پروژه‌های این چنینی، چالش بزرگی که دارد همین لیست بازیگران است. البته تهیه‌کننده، این دغدغه را هم

روایت گرفتاری پدر ۹ فرزند

سریال «آقای گرفتار» را باید در کنار دیگر سریال‌های تصویربرداری‌شده در اصفهان دانست که توانست مخاطبان خود را داشته باشد. نخستین سری این سریال به کارگردانی حسن اکلبی در سال ۱۳۷۰ تولید و از شبکه یک پخش شد. بعدها، در سال ۱۳۸۴ ـ ۱۳۸۳، سری دوم این مجموعه تلویزیونی به کارگردانی اکبر منصروفلاح و تهیه‌کنندگی حسن اکلبی ساخته شد. قصه این سریال، روایت مردی در انتظار تولد اولین فرزند است اما همسرش ۹ فرزند را به‌صورت همزمان به دنیا می‌آورد. گرفتاری‌های ناشی از نگهداری ۹ قلوها، ماجراهای آقای گرفتار را در این سریال شکل می‌دهد. حسن اکلبی در این سریال در کنار کارگردانی، نقش آقای گرفتار را هم بازی می‌کرد. او که سابقه بازی در بسیاری از سریال‌های تلویزیونی را دارد، خود اهل اصفهان است و در این مجموعه هم توانست نقش یک مرد اصفهانی را به خوبی بازی کند. حسن اکلبی بعد از آقای گرفتار، در سریال‌هایی مثل آتش دل، تفنگ سریر، خانه شش در، پشت کوه‌های بلند و خاتون بازی کرد. آقای گرفتار به نوعی باعث شد تا او در ذهن مخاطب ماندگار شود.

قصه‌های مجید کنجکاو

«قصه‌های مجید» یک سریال ایرانی و محصول سال ۱۳۶۹ است که کیومرث پوراحمد توانسته بود با هنرمندی خود، قصه مجید و بی‌بی را به تصویر بکشد. البته داستان اصلی قصه‌های مجید در محیط کرمان نگارش شده و روایتگر

لحظه‌های کودکی به نام مجید بود که با مادر بزرگش (بی‌بی) زندگی می‌کند. بعدها این مجموعه تلویزیونی از روی آن ساخته شد که محیط قصه را به اصفهان منتقل کرد و اوایل دهه ۱۳۷۰ در برنامه کودک ونوجوان از شبکه یک صداوسیما ی ایران پخش شد. کاراکترهای اصلی این مجموعه «مجید» و «بی‌بی» هستند. مجید با شخصیت کنجکاو ی که دارد، هربار با یک چالش روبه‌رو می‌شود و تلاش می‌کند مسائل را از زاویه دید خود حل کند. قصه‌های مجید درواقع نام کتابی به همین اسم است که هوشنگ مرادی‌کرمانی آن را نوشته است. قصه‌های متفاوتی در سریال قصه‌های مجید روایت می‌شود که از آن جمله می‌توان به ملخ دریایی، امتحان ورزش، زنگ انشا و اردو اشاره کرد.